

BİZ KİMİZ?

Dile kolay. Onlarca yıl gözyaşının hiç dinmediği Dersim'in gençleriyiz. Politik sebeplerden dolayı hep ağlayan halkımız, şimdilerde çocuklarının madde bağımlısı olması nedeniyle gözyaşı döküyor. İşte tam da bu noktada "DUR" deme hakkını kendimizde gördük ve Tiram Gençlik Kültür ve Sanat Derneğini kurduk. Sırtımızı hiçbir siyasi yapılaşmaya dayamadık. İşsiz ve okuma hakkı elinden alınmış gençlerimize, meslekî eğitim verip, uyuşturucu başta olmak üzere bir çok yoz unsurun hayatımızda ne gibi olumsuzluklar yaratacağını anlattık. Çoğu zaman "tedirgin" ailelerin baskısıyla karşılaştık. Tabii ki haklı olan ailerdi. Kültür ve Sanat alanında gençleri yoz kültürün karmaşasından kurtarmaya çalışan ve hiçbir siyasi içeriği olmayan tek dernektik. Kendimizi yeterince duyuramamanın eksikliğini yaşadık. İnsana, doğaya ve

hayata dair her türlü eylemin bir parçası olmaya gayret gösteriyoruz. YİBO'larda okuyan çocuklara kitap ve kıyafet yardımı, gitar, bağlama, ritim, keman, yan flüt, kısa film çekimi, ağaçlandırma ve çevre temizliği vede bir çok etkinlik ve faaliyetlerimizle gençlerimizin sosyal, kültürel yapısı yanı sıra dersimin doğasını koruyoruz. Alkol ve Uyuşturucunun verdiği cesaretle kavga etmeleri yerine, özgüvenlerinin verdiği cesaretle barışı ve saygıyı empoze ediyoruz. Kapkaççılık yerine yolda bulunduğu cüzdanı sahibine teslim eden gençlik potansiyeline sahibiz. Her sabah çocuklarını bilinmeze uğurlayan ailelerin kaygısına son vermek için kurduk derneğimizi. Çeşitli gerekçelerden dolayı hiç gülememiş anaların yüzündeki acıları yok edemeyeceğiz belki ama, yüzlerinde bir mutluluk tebessümü yaratmakta kararlıyız..

TIRAM GENÇLİK KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

Tiram Gençlik Kültür ve Sanat Derneği

Tiram, Dersimde gençlerin kendilerini sosyal alanlarda ifade edebilmeleri ve istekleri doğrultusunda çalışma alanı yaratabilmeleri amacıyla kurulmuş bir dernektir. Derneğimiz bünyesinde çeşitli atölyeler ve eğitimler düzenleniyor.

Fotoğrafçılık , gazetecilik , web tasarım , tiyatro ve drama eğitimi, müzik atölyeleri, kısa film çekimi, belgesel çekimi, doğa gezileri, çocuk atölyeleri, gençlik şöleni, ilçe programları, okullara kitap ve kıyafet yardımı, İsveç "sami" halkı ile kültür alışverişi vb. çalışmalar derneğimiz tarafından düzenli olarak yürütülmektedir.

Hüseyin TÜNEY

SAHİBİ Tiram Kültür Sanat Derneği Adına
Songül ÇİÇEK
Yazı İşleri Müdürü
Murat Düzgün HANOĞLU
BASKI YERİ
Yön Matbaacılık Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. B Blok Kat:1 No:366 Topkapı/İSTANBUL Tel:0212 544 66 34
DİZGİ & TASARIM
Metin GÖLÇÜR- Coşkun BABAYİĞİT
İletişim
Tiram Gençlik Kültür Sanat Derneği Moğultay Mh. Cumhuriyet Cad. Garanti Bankası Üstü Kat: 4 - TUNCELİ / Tel.: 0428 212 59 19 web: tiramyouth.wordpress.com Sorular için e-mail : tiramyouth@gmail.com
Yazarların Sorumluluğu Yazarlarına Aittir
Gazetemiz Uluslararası Olof Palme Merkezi ve İsveç Alevi Kültür Merkezi'nin Destekli ile Çıkarılmaktadır

İMZALAR, ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRLÜĞÜNE TESLİM EDİLDİ
Dersim'de Pülümür Vadisi üzerine kurulmak istenen Pülümür regülatörü ve HES projesine hayır demek ve projenin iptal edilmesi talebi ile 26 Eylül ile 30 Eylül tarihleri arasında düzenlenen imza kampanyası kapsamında toplanan imzalar ilgili birime elden teslim edildi. Dersim Merkezde yürütülen çalışmalar ile Dokuzkaya (Markasor) ve Büyükyurt (Hakis) köylülerinin çalışmaları sonucu toplanan 4 bin imza Pülümür Regülatörü ve HES ÇED komisyon toplantısına sunulmak üzere teslim edildi. Pülümür Regülatörü ve HES projesine ilişkin olarak alınan görüşler 2 Ekim tarihinde Bakanlıkta yapılacak toplantıda görüşülecek. Munzur Doğa Aktivistleri tarafından hazırlanan bir rapor'da yetkililere teslim edildi. Raporda, HES projesinin iptal edilmesinin gerekleri her yönüyle ele alınıyor.

Metin GÖLÇÜR

YIL: 1

SAYI: 4

EKİM 2011

ÜCRETSİZDİR

1 Eylül Dünya Barış Günü Dersim'de de Kutlandı.

1 Eylül Dünya Barış Günü; Dersim de siyasi parti ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla kutlandı. Önceki yıllara göre katılımın az olması dikkat çekti. İnsanların neden duyarsız olduğu bilinmez ama ilk akla gelen bu insanların barıştan yana olmadıkları mı yoksa tepki göstermekten çekindikleri mi bilinmiyor. Gerekçesi her ne olursa olsun son zamanlarda yaşanan olaylar ve gerçekleşen ölümler barışın savunmanın ne kadar hayati olduğunu açıkça ortaya koyuyor. **2'de**

Zini Katliamı Bir Asayiş Sorunuymuş!

Erzincanlı 95 köylünün 73 yıl önce Zini Gediği'nde kurşuna dizilerek öldürüldüğü iddialarına ilişkin soruşturma açan Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı, hayal kırıklığı yarattı.

Kemiklerin bulunduğu bölgede mezarı açtırması beklenen Savcı Mehmet Can Mihçı, 19 günde takipsizlik kararı verdi. Savcı Mihçı; kurban yakınlarının talebi mezarın açılması yönünde olmasına rağmen bu isteğe değinmeksizin, Dersim

Katliamı'nın 'asayiş sorununa ilişkin bir olay' olduğunu, soykırım denemeyeceğini ve zaten zamanaşımına girdiğini savundu. **2'de**

Dersimspor'unumuz Grubu Belli Oldu

2011-2012 Sezonu Bölgesel Amatör Lig grupları açıklandı. Bu sezon BAL'a katılacak 152 takımın 13 ayrı grupta mücadele edeceği BAL'da 4 grup 11, 9 grup 12 takımdan oluşuyor.

Gruplarda son iki sırayı alan takımlar küme düşerken, ilk iki sırayı alan takımlar play-off oynamaya hak kazanacaklar. Play off müsabakaları sonunda 9 takım TFF 3.Ligine çıkmaya hak kazanacak.

9 ve 10. gruplarda yer alan 6 İzmir takımı ile 11,12 ve 13. Gruplarda yer alan 14 İstanbul takımının hangi gruplarda yer alacağına kurası kendi illerinde yapılacak. Grupların fikstür çekimi ise daha sonra açıklanacak bir tarihte Ankara'da yapılacak. **3'te**

Palavra Haberler
Sayfası Yayında.
Sayfa 11

Munzur Doğa Aktivistleri tarafından sunulan Çed Raporu. 6-7'de

DERSİM'DE TAKSİCİ OLMAK

Dersim'deki ticari taksi şoförlerinin yaşadığı sorunları ve bu sorunların çözümüne ilişkin taleplerini kaleme aldık. Yetkililerin yeterince kulak vermediği bu sorunlar yüzünden taksiciler, geçmiş de de bazı sorunlar ile yüz yüze geldi. Wenge Tiram olarak taksicilerin sesine kulak veriyoruz. **4'te**

Tiram Gençlik Kültür Sanat Derneği'nin de katıldığı Toplum Gönüllüleri Vakfı'nın(TOG) 18. Gençlik Konseyi İzmir Ekonomi Üniversite'sinde gerçekleşti. Yaklaşık 30 örgütlenmenin ve 350 üyenin katılımıyla gerçekleşen TOG'un 18. Gençlik konseyi 3 gün sürdü. 10. yaşını kutlayan TOG, çeşitli bölge ve üniversite örgütlenmelerinin projelerini tanıttı. Sundurma alanında çeşitli üniversite de okutan gençlerin ve TOG gönüllülerinin aynı çatı altında tanışmasıyla başlayan konsey konferans salonunda program takvimi tanıtımıyla devam etti. **4'te**

Zini Katliamı Bir Asayiş Sorunuymuş!

Erzincanlı 95 köylünün 73 yıl önce Zini Gediği'nde kurşuna dizilerek öldürüldüğü iddialarına ilişkin soruşturma açan Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı, hayal kırıklığı yarattı.

Kemiklerin bulunduğu bölgede mezarı açtırması beklenen Savcı Mehmet Can Mihçı, 19 günde takipsizlik kararı verdi. Savcı Mihçı; kurban yakınlarının talebi mezarın açılması yönünde olmasına rağmen bu isteğe değinmeksizin, Dersim Katliamı'nın 'asayiş sorununa ilişkin bir olay' olduğunu, soykırım denemeyeceğini ve zaten zamanaşımına girdiğini savundu.

Erzincanlı Alevi yurttaşlardan 95'i, Dersim Katliamı'nın bir devamı olacak şekilde, 6 Ağustos 1938'de Zini Gediği'nde kurşuna dizilmişti. Bu kurbanlar arasında babası Nuri Yakar'ın

da olduğunu ifade eden katliamla yaşıt Canpolat Yakar ve diğer aileler, bu yıl Zini Gediği'nde ilk anma etkinliğini yapmıştı. Yakar, 9 Eylül'de şikayetçi olmuştu. Yakar'ı yedi kurban yakını izlemişti. Ailelerin avukatı Cihan Söylemez de bir dilekçe vererek, bölgenin incelenmesini ve bir mezar olup olmadığının araştırılmasını istemişti. Bölgede inceleme yaptırması beklenen Savcı Mihçı, yalnızca 19 gün sonra, 28 Eylül'de takipsizlik kararı verdi. Mihçı, "1938 yılındaki olayların asayiş sorununa ilişkin olduğunu, üçüncü kuşağın anlatımı kapsamında kalan soyut beyanlar olduğunu" savundu. Dönemin yasalarında 'soykırım' suçu bulunmadığını, zaten bir kasıttan bahsedilemeyeceğini, bahsedilse bile zamanaşımının söz konusu olduğunu belirterek, takipsizlik kararı verdi.

Avukat Cihan Söylemez, dilekçesinde, şüphelilerin yargılanması değil, mezar yeri olup olmadığının saptanmasını istediklerini, savcının bu talebe ilişkin bir değerlendirme yapmadığını belirtti ve kararı itiraz edeceklerini söyledi. Tunceli'de Dersim Katliamı'na ilişkin soruşturmalarda da takipsizlik kararları verilmişti. Öte yandan, soruşturmanın açılmasına önyak olan köylü Canpolat Yakar ile avukatı Söylemez, TBMM'de CHP Tunceli Milletvekili Hüseyin AYGÜN ile birlikte basın toplantısı düzenledi.

İsmail SAYMAZ/Radikal

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ DERSİMDEDE KUTLANDI

1 Eylül dünya barış günü; dersimde eşitli parti ve Sivil Toplum Kuruluşlarının katılımıyla gerçekleşti. Diğer yıllara göre katılımın az olması dikkat çekti. İnsanların neden duyarsız olduğu bilinmez ama ilk akla gelen bu insanların barıştan yana olmadıklarını yoksa tepki göstermekten çekindiklerini biliniyor. Her ne olursa olsun son zamanlarda yaşanan olaylar ve insan ölümleri kalıcı barışın sağlanması gerektiğini açıkça ortaya koyuyor.

Bdp Bingöl milletvekili Dr. İdris Baluken'in yaptığı konuşmada Dersimlilerle bu anlamlı günde bir arada bulunduğu için çok mutlu olduğunu dile getirdi. Alanda kutlama yapılırken hava trafiğinin yoğunluğu da dikkat çekti.

Ülkemizde yaşanan olaylar ve operasyonlar nedeni ile barışın olduğu da pek fazla söylenemez. Bütün sivil toplum kuruluşlarının konuşmalarından ortaya çıkan sonuçlar göz önüne alınsaydı, barış bu ülkede kalıcı bir yapı haline gelecek.

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ ANATOMİSİ

İkinci Dünya Savaşı diye bilinen İkinci Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı, 1 Eylül 1939 günü Nazilerin Polonya'yı işgaliyle başladı. Ardında 52 milyon ölü, milyonlarca yaralı, sakat ve moloz yığını haline gelmiş kentler ile acı ve gözyaşı bıraktı. Mayıs 1945'de son buldu. İnsanlık tarihinin bu en acımasız, en kanlı ve en kirli savaşının başladığı gün, yani 1 Eylül, Dünya Barış Günü olarak kabul edildi.

Cumhuriyetle beraber 70 yılı aşkın bir süredir, tüm anlaşmazlıkların karşılıklı saygı ve hoşgörü çerçevesi içinde, diyalogla çözümlenmesinden yana olan Türkiye, bölgede barış ve istikrarın sağlanması için, ırk, dil, din, kültür farkı gözetmeksizin tüm insanlığı işbirliği ve dayanışmaya çağırmaktadır. Bu nedenle, barış ve istikrar ortamını bozucu bölgesel anlaşmazlıkların, şiddet ve terör hareketlerinin önlenmesi, açıklık mücadele, çevre sorunlarına çözüm bulma gibi konularda sağduyu sahibi herkesin, üzerine düşen görev ve sorumluluğun bilinciyle hareket etmesi gerekmektedir.

Hüseyin TÜNEY

PALAVRA HABER SERVİSİ

Foto: Haydar SERAMİKÇİ

GÜNEY KIBRIS RUM KESİMİ VE TÜRKİYE ARASINDAKİ GERGİNLİK GİDEREK BÜYÜYOR

Güney Kıbrıs Rum kesiminin Doğal gaz ve Petrol arama faaliyetlerinde ısrar etmesi üzerine, Türkiye harekete geçti. Tüm Amiral Wuşe Zeng komutasındaki Donanma Kuvvetleri Güney Kıbrıs Rum Yönetimi bölgesine Sızma harekâtı yaptı. Amiral zeng Rum donanmasını alt etmeyi başardı. Zeng, Donanma Komutanı olarak yaptığı açıklamada "Çiye Petrol Bide mi" ve "Rae xızırde Doğalgaz Bide mi" diyerek petrolü Tunceli'ye getireceğini söyledi. Hızını alamayan Amiral Zeng: " Suriye iye mao, hükümete Beşar Esad dameware" dedi. Donanma Komutanı olarak 6. Savaşı kazandığını söyleyen Zeng, Herhangi bir zayıf vermeden üssüne döndüğünü de Belirtti. Yurda Dönen Zeng, Yerel bir Televizyon programına katıldı. Gazeteci yazar Ferit Uranyum'un Sorduğu soruları cevaplayan Zeng, Yunan İstihbaratının peşinde olduğunu; Onun için korumalarla gezdiği söyledi. Diğer Bir gazeteci Olan Ercan Toryum isimli gazetecinin "suikast ihtimaline karşı tedbir aldınız mı" sorusu üzerine Zeng, "Evet gerekli çalışmaların

yürütüldüğünü" söyledi. Ercan Ağaç'ın "Birliğiniz Esadın güçlerine karşı koyabilecek mi" sorusu üzerine ise kendinden emin bir şekilde "O kutike Kamo, Ez eyra Zof kârin, O Karşıye Made besenikeno ki bıwinderö" dedi. Amiral Zeng'in Konuşmalarına Göre Önümüzdeki Günlerde Suriye ile Çatışma Ortamına Girileceği Kaçınılmaz Gibi Görünüyor.

ÜNLÜ HOLLYWOOD YILDIZI JOHNNY DEPP KEMERBEL'DE SALDIRIYA UĞRADI

Özel yatıyla Tunceli'ye tatil yapmak amacı ile gelen Karayıp Korsanları filminin yıldızı, Kemerbel'de bir takım Gazikli korsan tarafından kaçırılmak istendi. Yatıyla yeşil köprüye kaçan ünlü yıldız korsanlardan burada da kurtulamadı. O sırada yeni kayadan saldırıyı izleyen korsanların lideri Kaptan Tırı Vırı " Yata zarar vermeyin, o adamı canlı istiyorum " dedi. Demir köprünün oradan yeşil köprüye doğru yardıma gelen, Allahverdi Böcek

komutasındaki Uçan Esentepeli, korsanları püskürtmeyi başardı. Saldırının şokunu atlatan ünlü yıldız, Garip So'nun Allahverdi böceği yardıma gönderdiğini söyledi. Ünlü yıldız " Bu tür korsanların her yerde olduğunu, ama en tehlikelilerin burada olduğunu" belirtti. Daha sonra bu tür saldırılarda 110'u aramayın, çünkü gelmiyorlar dedi. Ünlü yönetmen Birol Maiden'nin Gazikli Korsanları beyaz perdeye aktaracağı konuşuluyor.

DÜĞÜNLER VE NEFRET

Düğün sezonun açılması ile birlikte, bazen günde iki düğüne birden gitmek zorunda kalan Dersimlilerin en büyük yaralarından biri olan, takı problemi tekrardan gündeme geldi. Konunun aciliyeti sebebiyle sermaye piyasası kurulu yapmış olduğu açıklamada; Dersimdeki düğünlerde en yüksek takı oranının 10 TL olacağını, bu rakamı aşanların ise ağır para cezalarına çarptırılacağını belirtti.

STATIC-Y GRUBU

İlk Olarak Kure Sıpe'de kurulan alternatif Rock grubu bu sene Eurovision'a ev sahipliği yapacak olan Palavra Arena Stadında Tunceli'yi Temsil edecek. Görüşlerini aldığımız diğer gruptan Velicannica Grubunun solisti Gökhan John Share " Static-Y' karşısında hiç şansımız yok, Velicannica olarak kendimizden utanıyoruz" dedi. Bu açıklamalar üzerine Static-Y'nin solisti Wuse Wayne " iyi olan kazansın, biz bu tür lâflara kulak asıyoruz. Bizim işimiz bu, en iyisi biziz" dedi.

Kurulduğu günden buyana tam 17 albüm, 2 konser DVD 'si bulunan grup, çıkarmayı planladıkları "The Last Of the Velikan" albümünün kayıtlarını bitirir bitirmez, Eurovision'da seslendirecekleri ve 90'lı yıllara damgasını vuran " Çiye Dolar Bide mi" adlı şarkıya yoğunluk verdiler. Gruba Sahnede Tram Senfoni Orkestrası eşlik edecek. Müzik eleştirmenlerden tam not olan grup Eurovision'da tek Favori olarak gösteriliyor.

Soldan Sağa: Wuse Wayne (Vokal), Meto Oshiro(Davul), Zılfo Da Lucio(Gitar), İbram Campos(Bass Gitar)

Dersimspor`umuzun Grubu Belli Oldu

2011-2012 Sezonu Bölgesel Amatör Lig grupları açıklandı. Bu sezon BAL'a katılacak 152 takımın 13 ayrı grupta mücadele edeceği BAL'da 4 grup 11, 9 grup 12 takımdan oluşuyor.

Gruplarda son iki sırayı alan takımlar küme düşerken, ilk iki sırayı alan takımlar play-off oynamaya hak kazanacaklar. Play off müsabakaları sonunda 9 takım TFF 3.Ligine çıkmaya hak kazanacak.

9 ve 10. gruplarda yer alan 6 İzmir takımı ile 11,12 ve 13. Gruplarda yer alan 14 İstanbul takımının hangi gruplarda yer alacağını kurası kendi illerinde yapılacak. Grupların fikstür çekimi ise daha sonra açıklanacak bir tarihte Ankara'da yapılacak.

Bitlis Özgüzelde 0-4 Dersimspor

GOLLER: DK. 18'37' 56' 61 0-4 GÖKHAN

Bitlis şehir stadında oynanan maçta Dersim'in Aslanları oynadığı güzel ve mücadelecili futbolun karşılığını Erzincanspor'dan transfer ettiği Gökhan'ın ayağından bulduğu 4 golle aldı.

Bitlis kafilesine başkanlık yapan Futbol Şubesinden sorumlu yönetici Hasan Turan yaptığı açıklamada; takımımız Bitlis'te iyi bir futbol sergiledi ve bunun karşılığını Gökhan'ın ayağından bulduğu 4 golle aldı. Tüm futbolcularımız ve teknik heyetimizi yönetim kurulu adına tebrik ediyorum. BAL ligine güzel bir başlangıç yaptık ve bunun devamının da güzel olması için çalışmalarımıza ara vermeden devam edeceğiz. Bununla birlikte teknik heyetimiz ve futbolcularımız Bitlis Özgüzelde maçının kazanılmasının anlamlı olabilmesi için kendi sahamızda karşılaşacağımız Kızıltepe maçında da mutlaka galibiyet alınması gerektiğinin bilincinde. Pazar günü kendi sahamızda karşılaşacağımız Mardin Kızıltepe maçında da takımımız bu sezon ilk kez Dersim halkı ile buluşacak. Hedefimiz her maçta olduğu gibi kendi sahamızda yapacağımız bu maçta da göze hoş gelen futbol sergilemek ve 3 puan almak. Tüm Dersimlileri takımlarına sahip çıkmaya ve stadımızı doldurarak takımımıza destek vermeye davet ediyoruz.

Haber Kaynağı: Dersimspor.org

GRUPTAKİ MAÇLAR

BİTLİS ÖZGÜZELDERESPOR- DERSİMSPOR
DERSİMSPOR- KIZILTEPESPOR
BAĞLAR BELEDİYESPOR -DERSİMSPOR
DERSİMSPOR -YENİ ŞIRNAKSPOR
DERSİMSPOR -YENİ DİYARBAKIRSPOR
72 BATMANSPOR -DERSİMSPOR
DERSİMSPOR- VAN DSİ SPOR
SIİRT GENÇLERBİRLİĞİ SPOR- DERSİMSPOR
DERSİMSPOR- HAKKARİ ZAPSPOR
MURATSPOR- DERSİMSPOR
DERSİMSPOR- GERCÜŞ BAĞLARSPOR

ANADOLU ÇOCUKLARI

Sokakları yırtık pabuçlarıyla ezen çocuktur hayat. Bayramların fitre malzemesidir çocuk. Mutluluk, avcuna iliştirilen bozuk para kadar yakındır onlara ve bütün savaşların ilk hedefidir onlar. "Paran Kadar Oku" devrinin cahil kalmışlardır aynı zamanda. Kahvehaneleri dolduracak birer işsiz adaydır her biri. Zengin düşleri olan, yoksul Anadolu çocukları. Düzen muhalifi, çöp mağduru, parmaklıklar ardıdır taşkın sabırları. Telden arabaları, rüzgârda uçurtmaları yarıştıran, kazanını da kaybedeni de rahminde taşıyan dünya ananın evlâtları, gelecek sizleri bekliyor, eli sopalı. Varlığınız dünya varlığına armağan olsun, çekirdekte milliyetçiliği aşlayanlara inat.

Biol BULUT

Gece Gündüz Dersim...

Gündüzleri Dersimde hayat normal akıyor. Herkes işinde gücünde. Gençler Cafelerde, su kıyılarında ve Palavra Meydanında. Görünürde her şey normal bu şehirde ama sadece gündüzleri.

Geceleri ise tamamen farklı bir atmosfere bürünüyor bu şehir. Hastanenin âcil servisi geceleri yaralılarla dolup taşıyor. Bir günah şehrine dönüyor geceleri bu şehir adeta. Gençler arasında çıkan kavgalar, uyuşturucu kullanımı, fuhuş, geceleri ortaya çıkan şeylerden sadece bir kaç.

Peki, bir şehrin gecesi gündüzünden bu kadar farklı olabilir mi? Eğer bahsettiğimiz yer Dersim ise olur. Burası sosyokültürel ve ekonomik açıdan büyük uçurumların bulunduğu bir şehir ve eğitim kalitesi diğer şehirlere oranla yüksek olan bu şehir, şimdi alt seviyelerde. Bu sorunların önüne geçebilecek en iyi çözüm ise okullarda verilen eğitimlerin kalitesinin yükseltilmesidir. Eğitim kalitesi yükseltildiği zaman bu sorunların hepsi bir seferde çözülecektir.

Gençlik Şöleni...

Bu sene yaz dönemi benim için hiç olmadığından yoğun ve anlamlı geçti. Tiram'da yaz dönemi boyunca çok güzel ve anlamlı projelere imza attık. Bu proje sayesinde yeni arkadaşlıklar edindik. Başka illerde , başka STK'larla çalışmalar yapma fırsatı bulduk, çeşitli festivallere katıldık...Ama benim için en anlamlısı, Dersimde bir ilke imza atarak düzenlemiş olduğumuz "Gençlik Şöleni." ' Şölen kapsamında çeşitli illerden ve İsveç'ten gelen misafirleri Dersimde dört gün boyunca misafir ettik. Dersim 38 belgeselinin izlenmesiyle start verdiğimiz bu dört günlük maratonda biz Tiram'ı ve Dersim'i gelen misafirlere tanıtmaya çalıştık. Gelen

arkadaşlar ise şölene renk katmak amacıyla çeşitli atölyeler kurdular. Çocuklar Aynı Çatının Altında (ÇAÇA) resim, ebru, batık ve oyun atölyeleri ile şölen alanına çocuklarla güzel ve eğlenceli bir gün geçirerek çocukları mutlu etmeyi başardılar. Kısa Dalga Gençlik Merkezinden gelen arkadaşlar graffity, hip-hop, fanzin ve ritim atölyeleri ile gençlerle buluştular. Bu buluşmada gerek şölene katılan, gerekse festival alanına gelen Dersimli gençlerin beğenisini topladılar. Ankara'dan misafirimiz olan bir diğer STK ise Kaos-GL idi. Bir eşcinsel derneği olan Kaos-GL den gelen arkadaşlar kendi standlarını kurarak kendi derneklerini bizlere tanıttılar. Yanlarında getirdikleri broşür ve dergileri sergileyerek arkadaşların sorularını yanıtladılar. Hep ayrımcılıktan şikâyet eden dernek üyeleri, bu ayrımın Dersimde olmadığını ayrılırken dile getirdiler. Festivalin son günü gelen arkadaşları tamamen dersimi ve kültürümüzü tanıtmaya yönelik çalışmalarla geçirdik. Munzur Gözelerin de "Munzur baba" efsanesini

yaslılardan dinleme fırsatı buldular. Yöresel yemeklerimizi tatma fırsatını yakaladılar. En sonunda Erkan Yavuzer ve Grup Adalılar konseriyle eğlenceye doydular. Şölende Toplum Gönüllüleri Vakfı(TOG) ise bizi bu ilk festivalimizde yalnız bırakmadılar. Gelen misafirlerin ayrılık günü geldiğinde ise hepimizin içinde bir hüznü vardı. Ama hepimizde biliyorduk ki bir sonraki şölenle tekrar bir araya gelerek yeni katılacak arkadaşlara bu dört günlük eğlence dolu günleri anlatacağık...

Cem TAYLAK

DERSİM'DE 'TAKSİ' 'Cİ OLMAK

Dersimdeki ticari taksi sektörünün yaşadığı sorunları ve bu sorunlar karşısındaki taleplerini kaleme aldık. İşte taksi sahipleriyle yaptığımız röportajlardan bazıları:

Deniz DEMİREL (32) : Biz de garaj taksi durağı olarak ulusal bir sorun olan zam olayından şikayetçiyiz. Ucu ucuna yetecek kadar para kazanabiliyoruz. Taksi rayiç ücretleri çok uzun süreden beri zam almadı. Örneğin lokantalarda yemek 3 tl iken,

taksi ücreti 5 tl'ydi. Şimdi yemek ücreti 7 tl'ye çıktı, taksi ücreti halen 5 tl olarak fiyatlandırılıyor ve Korsan taksi olayı tüm taksi emekçilerine saygısızlıktır. Yetkililerden konuya ilişkin önlem almalarını istiyoruz. Bir de kendi durağımıza has bir sorunu dile getirmek istiyorum. İlçe dolmuşları ve belediye araçlarıyla iki tarafı kapalı olan durağımız, yolcularımız tarafından fark edilmiyor. Ayrıca yolların bozuk olması taksilerimizin sürekli arızaya sebebiyet vermesi de belediyemizden düzeltilmesini istediğimiz konulardan bir tanesidir.

Umut KARATAŞ (35) : Bölgede sürekli çatışmalar yaşanıyor. Dersimin şehir merkezinden biraz uzaklaştığımız zaman can güvenliğimiz kalmıyor. Çatışmalardan en yoğun şekilde etkilenen biz taksicileriz. Şehir merkezindeki sorunumuz ise durağımız civarındaki birahanelerden taşan kavgalar. Özellikle bayan garson çalıştıran birahanelerde çıkan olaylar, her türlü sorunu beraberinde getiriyor. Bu konu hakkında kalıcı bir çözüm geliştirilmesini istiyoruz ve fiyatlar konusuna gelince, tüm taksicilerin hemfikir olduğu anlaşılıyor. Taksimetrelerin uygulanmaya konması gerekiyor. Böylece emeğimizin karşılığını alacağımıza inanıyorum. Şu an ki taksi fiyatları, mazot fiyatının çok altında ve bu olay taksicilerin geçim sıkıntısını gözler önüne seriyor.

Gürkan GÜLTEKİN (29): Ticarî taksi sektörünü baltalayan öyle çok olay var ki dersimde. 30bin nüfuslu Dersimde 100'e yakın ticarî araç ve bu araç sahiplerinin hiç işsiz kalmaması gerekirken, en yoğun işsizliğin mağdurları haline getiriliyor. Korsan taksicilik neredeyse bir sektör haline geldi Dersimde ve nedense müdahale edilmiyor. Varan taksi durağı olarak, durağımızın konumu itibarıyla dört tarafında (kadın garson çalıştıran) birahanelerin bulunması her gece taşlı sopalı kavgaların ortasında kalmamıza neden oluyor. Bu tür olayların sıklıkla yaşandığı İnönü Caddesinden ailesiyle beraber kimseler geçmiyor, ve bu da işlerimizi olumsuz yönde etkiliyor. Olaylar bu yönde yolların bozuk ve çukur olması araçlarımıza ciddi denecek hasarlar vermektedir. Varan taksi durağı olarak talebimizi kadın garson çalıştıran birahanelerin ambiyansını değiştirmeleri ve ailelerin çekinmeden girebileceği mekânlara dönüştürmesidir.

Uğur ARSLAN (25) : Öncelikle biz taksicilerin sorunlarını dile getirdiğiniz için Wenge Tıram'a çok teşekkür ediyoruz. Taksicilerin sorunları hemen hepsi aynıdır dersimde. Mazot pahalılığı, taksi rayiç ücretlerinin düşüklüğü, korsan taksilerin önlenememesi gibi. Arı taksi dersimin en köklü taksi duraklarından biridir. Yıllardır çeşitli sorunlarla karşılaştık ve halen karşılaşmaktayız. Durağımız emniyet müdürlüğü araçları tarafından bir hayli daraltıldı, park edecek yer sıkıntısı yaşıyoruz. Taksi ücretleri zaten minimum seviyedeyken bir de veresiye yolcu taşıdığımızı düşünürseniz sıkıntımızın ne boyutta olduğunu anlarsınız. Bu gazete vesilesiyle yetkililerden durağımızın genişletilmesini talep ediyoruz. Ve belediyemizden bozuk satış yolların düzeltilmesini istiyoruz.

Ozan KALMAZ

18.TOG GENÇLİK KONSEYİ VE TOG'UN 10. YILI

TOPLUM
GÖNÜLLÜLERİ

Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği' nin de katıldığı Toplum Gönüllüleri Vakfı 'nın(TOG) 18. Gençlik Konseyi İzmir Ekonomi Üniversitesinde gerçekleşti. Yaklaşık 30 örgütlenmenin ve 350 üyenin katılımıyla gerçekleşen TOG' un 18. Gençlik konseyi 3 gün sürdü. 10. yaşını kutlayan TOG çeşitli bölge ve üniversite örgütlenmelerinin projelerini tanıttı.

Sundurma alanında çeşitli üniversite de okuyan gençlerin ve TOG gönüllülerinin aynı çatı altında tanışmasıyla başlayan konsey konferans salonunda program takvimi tanıtımıyla devam etti.

Çeşitli atölyelerin yer aldığı konseyde Tıram ekibi yerel projeler seminerine katıldı. Burada çeşitli sorunlara değinen ekibimiz Doğu ve Güneydoğuda sivil toplum örgütlenmelerinin yaşadığı sıkıntıları dile getirdi.

"Örgütlenme Cümbüşü" adlı programda renkli anlar yaşandı. Her TOG örgütlenmesi ve diğer kurumlar kendine ait geçmiş ve 2012 projelerini tanıttı. Tıram Gençlik Kültür Sanat Derneği

standı büyük ilgi gördü. Stantta Wenge Tıram Gazetesi ve faaliyetlerimizin yer aldığı broşür dağıtıldı. 2012 projelerini de tanıtan Tıram ekibi 2012 yazında 20. TOG konseyine dersimde ev sahipliği yapacağı sözünü aldı.

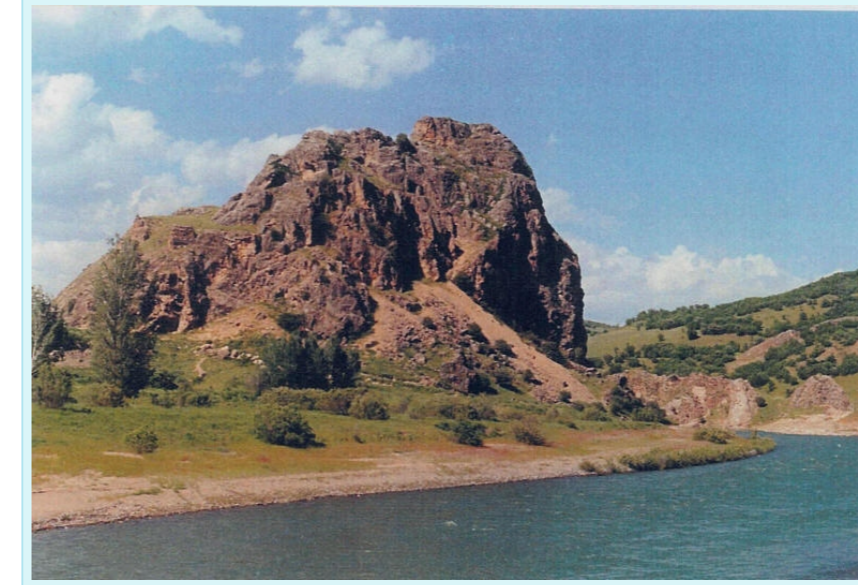
Metin GÖLÇÜR

GECESİYLE GÜNDÜZÜYLE FARKLI DERSİM

Her sabah uyandığımda farklı bir dersim karşıma çıkıyor. İnsanların işlerine gitmek için duraklarda araba beklemesine şahit oluyorum. İşlerine yetişebilmek için sabırsızca bekleyişlerine tanık oluyorum. Gündüz pırıl pırıl hava, kahvede oturan yaşlılarımız, zamanını Cafelerde harcayan gençlerimize, ayakkabı boyacıları, taksiciler, esnafın müşteri bekleyişini görüyorum. Biraz para kazanıp evlerine eklemek götürmek için çabaladıklarını görüyorum. Birde çalışmayan insanlar var. Her gün palavra meydanında volta atanları görüyorum. İş bekleyenleri görüyorum. Biri bize iş verse de bizde çalışalım diyenlerin çığlıklarını duyuyorum. Gündüzüyle dersim böyle. Birde gecesi var. Dersimin geceleri çok farklı oluyor. Her gün iş çıkışında meyhaneye gidenleri görüyorum. Birde evde eklemek bekleyen eşleri ve çocukları. Akşam saatlerinde hastanenin dolup taşıdığını, kavgada yaralanan bir birilerini bıçaklayanları görüyorum. Kızlara laf atanları, serseri olduklarını söyleyen gençleri görüyorum. Biranelerde içip içip bağırırları kavga edenleri, bir birilerine küfredenleri görüyorum. Gecesiyle farklıdır dersim.

Hüseyin TÜNEY

BAĞIN KALESİ

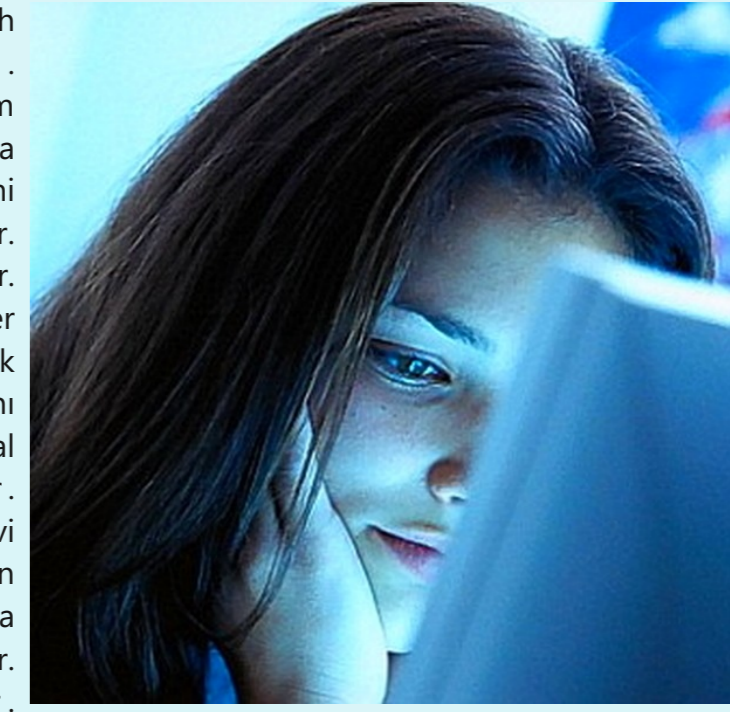

Her sayımızda olduğu gibi Dersimde bulunan inanç yerlerimizi ve tarihi mekânlarımızı sizlere tanıtıyoruz. Bu sayımızda'da Bağın Kalesinin efsanesinden bahsetmek istedik. Dedabağ köyünde bulunan Bağın Kalesi'nde Selçuklular döneminde, Sultan Alaaddin Keykubat, yörede yaşayan ve ermiş bir zat olarak tanınan hacı Kureyş'ten bir takım kerametler ister. Kureyş bazı kerametlerini Alaaddin Keykubat'a gösterir. Alaaddin, Kureyş'in gösterdiği kerametlere inanmayarak Kureyş'i kızgın bir fırına atmaya karar verir. ve Kureyş bu teklifi kabul eder ve yanında padişahın adamlarından birini alarak fırına girer. Rivayete göre üç gün fırında kalırlar. Fırının kapısı açıldığında Kureyş'in sakalının buz tuttuğu yanında bulunan şahsında her tarafı külden bembeyaz olduğunu ve ikisinin de sağ olduğunu görülür. Hatta yanında ki şahsın elinde üzüm olduğunu görürler yanındaki şahsa o günden itibaren derviş gerv(boz derviş) ismi verilir. Bu mucizeler karşısında Alaaddin Keykubat tarafından ikisi de serbest bırakılır ve kendilerine saygı duyulur...

Hüseyin TÜNEY

Gençlerimizin Kötü Alışkanlıkları Üzerine

Gençlik sadece biyolojik bir evre olmanın çok ötesinde psikolojik bir bakış, bir ruh halidir. Bir algılayış, bir okuyuş tarzıdır. Gençlik biyolojik olarak çocukluktan çıkıp olgunluğa ulaşınca kadar geçirdiği dönem olarak tanımlanabilir. bu dönemde her şey gençler için farklı bir anlam kazanır. Dünyaya farklı bir gözle bakarlar. Fazlaca sorunları vardır gençlerin. Kimi zaman ailevi sorunlar kimi zaman arkadaş çevresi gençleri uyuşturucu kullanmaya iten sebeplerdendir. Yapılan araştırmalarda uyuşturucu kullanan gençlerde sorun genelde aile ilişkileridir. Konuşmayan paylaşıma kapalı ve duygusal ihtiyaçların karşılanamadığı ailelerde gençler bir boşluğa düşebilirler ve bunalıma girebilirler. Biraz da arkadaş ortamına bağlı olarak uyuşturucu kullanmaya başlayabiliyorlar. Bir çok genç duygusal ihtiyaçlarını karşıladığını düşündüğü için uyuşturucu kullanıyor. Ancak uyuşturucu gençlerin düştüğü duygusal boşluğa git gide arttırarak daha kötü bir hale getiriyor. Aileler çocuklarının uyuşturucu kullandığını öğrendikleri zaman çeşitli yerlere tedavi olması (bağımlılıktan kurtulması) için gönderiyor. Fakat benim çocuğum neden uyuşturucu kullanıyor? diye sormuyorlar kendilerine, tedavide önemlidir. Ama alta yatan sorunları öğrenmek ve bu sorunlara bir çözüm bulmak daha önemlidir. Unutmayın bağımlılığı tedavi edecek tek ilâç sevgidir.

İntihar olaylarının Sebepleri, Kim Ne yaptı?...Suçlu Kim..!!!

Dersim'de geçtiğimiz günlerde yine bir intihar olayı yaşandı. Bu intiharları irdelediğimiz zaman ortaya çıkan sonuçlar dehşet verici olarak adlandırılabilir.

Başta depresyon, alkol, madde bağımlılığı, çeşitli ruhsal hastalıklar olmak üzere, çocukluk ve yetişkinlik dönemlerine ait örseleyici yaşantılar, olumsuz aile içi ilişkiler, sosyal dışlanmışlık, toplumsal dayanışmada yaşanan erozyon, ekonomik sorunlar, kayıplar, umutsuzluk, göç gibi sosyal etkenler vb. intihar nedenleri arasında en çok sayılanlardır. Yine intiharların ve intihar girişimlerinin özellikle genç nüfusta (15-35 yaş arası) daha çok görüldüğü ulusal ve uluslararası araştırmalarca ortaya konulmuştur.

Yapılan araştırmalar dünyanın her yerinde neredeyse benzer nedenlere dayalı intihar vakaları yaşandığı gerçeği Tunceli/Dersim'de değişmemiş görünmektedir. Nitekim Tunceli İl Sağlık Müdürlüğü ve Devlet Hastanesi verileri de bu durumu doğrulamaktadır. Devlet Hastanesi ve İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre Tunceli'de intihar nedenleri arasında aile içi sorunlar başta olmak üzere, kişisel, psikolojik, yakınına kaybetme, başarısızlık, göç, yalnızlık, aşığılanma, ekonomik başarısızlık, namus meselesi, bunalım, karşı cinsle

yaşanan sorunlar en çok görülenleridir. Bu intiharların sayısal değerlerine baktığımız zaman ise 2005 yılında 24'ü kadın olmak üzere 50 kişi intihar girişiminde bulunmuşken 2009 yılında bu sayı iki katına çıkmıştır ve 67'si kadın olmak üzere 100 kişi intihar etme girişiminde bulunmuştur. Dersim'de 2010 yılı ilk 6 aylık dönemde önceki yıllarla kıyaslandığında intihar vakalarında ciddi bir artışın olduğu görülür. Önceki yıllarda pek nadir görülen intiharların son yıllarda yüksek seyretmesi ilde önemli sosyal problemlerin varlığına işaret eder. Yani ilin sosyal, siyasal, kültürel, inançsal ve değersel, ekonomik..vb. gibi genel nitelikteki ortak paydalarında önemli bir eksen kayması sürecinden geçildiği gerçekliği söz konusu. Bu nedenle kamu ve diğer muhatap kurum ve kuruluşlar ilde intihar olaylarını doğru okumak ve ona göre çözüm önerilerini geliştirmek istiyorlarsa, bu noktalara oldukça dikkat etmeleri gerekmektedir.

Bu Yazının derlenmesinde Kısmen İnternette Yararlanılmıştır.

Serkan ÇETİN

Gönüllülük Kavramı...

Gönüllülük; bireylerin sorumluluk anlayışıyla, çıkar gözetmeksizin bilgi, zaman, beceri, deneyim ve kaynaklarını -kendi özgür iradeleriyle- bir sivil toplum kuruluşunun amacı doğrultusunda kullanmalarıdır. Toplumumuzda sivil toplum kuruluşlarında çalışanlar gönüllü olarak algılanmaktadır. Zira gönüllü olarak çalışma esası, sivil toplum kuruluşlarının var oluşunun temel unsurlarındandır.

Gönüllülük kişinin canı istediği zaman kuruma gelip çalışması, faaliyetlere katılması değildir. Bilakis taşın altına elini sokması ve bunun sorumluluğunu sürdürebilmesi gereklidir. Bu durum kişinin kendisine olan saygısının bir yansımasıdır. Kendine saygı duyan bir birey, gönüllü olacağını taahhüt ettiği kuruma karşı da saygı duyar ve kendinden bekleneni yerine getirir.

Kişiler niçin gönüllü olurlar?

Kişiler bir sivil toplum kuruluşunda sürekli olarak (tam zamanlı veya yarı zamanlı) ya da belirli projelere katılmak suretiyle gönüllü olarak faaliyet göstermektedir. Kişilerin gönüllü faaliyetlere katılımı, onların birtakım beklentilerinin/amaçlarının karşılanmasıyla doğru orantılıdır. Bunlar şöyle sıralanabilir: Kişi, kendisine sosyal bir çevre edinmek, inandığı bir çalışmayı veya kuruluşu desteklemek istemekte; ilgili STK'da yapılan işleri eğlenceli bulmakta ve dolayısıyla orada bulunmaktan zevk almaktadır. Bunların yanı sıra, yeni beceriler kazanmak ya da var olan becerilerini ilgili kurumda kullanmak suretiyle korumak; kendisinde var olan birtakım yetenekleri başkalarıyla paylaşmak; kendisini ihtiyaç duyulan birisi olarak görmek ve bir problemin çözümüne yardımcı olmak; içinde bulunduğu sosyal çevrede önemli ve popüler birisi olmak; yeni bir arkadaş ve dost çevresi edinmek istemektedir. Sosyal gereksinimlerden olan aidiyet duygusunu yaşamak ihtiyacındadır...

Kişiler niçin gönüllü olmazlar?

Kişilerin niçin gönüllü olmadığını bilmek, onların niçin gönüllü olmak istediğini bilmekten daha önemlidir. Bu nedenlerden en çok karşılaşılanlar sıralanacak olursa; kişi, sorumluluk almak ya da kendini bir yere bağımlı hissetmek istememektedir, kendisine gönüllülük teklifi gelmemiştir, yapabileceği bir şeylerin olduğuna inanmamaktadır, daha önce kötü deneyimleri olmuştur, beklentileri karşılanamamıştır, yaptığı iş küçümsenmiştir ya da tatsız bir şekilde ayrılmıştır, halihazırda çokça sorumluluk altındadır, yapılan faaliyetlerin sıkıcı bir iş olduğunu düşünür, özgüven eksikliğinden dolayı böyle bir işe kalkışmaz, halihazırda çalıştığı işine engel teşkil edeceğini düşünür, kişinin bir "gönüllü olma" anlayışı yoktur veya böyle bir alışkanlık/gelenek çevresinde/ailesinde yoktur, ek masraf yapacağından çekinir ve bu masrafları gözünde büyütür.

Kişilerin bir kurumda gönüllü olarak çalışırken yaşadığı bazı durumlar vardır ki bunlar pratikte genellikle dile getirilmez. Bunlar, bazen kişinin o kurumdan uzaklaşmasına bazen de tüm gönüllü işlerden kopmasına zemin hazırlar. Bu durumların tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması hem kişilerin kurumdan kopmamasını sağlar, hem de belki çözümü çok basit olan bir problemin gözden kaçırılarak tekrar etmesini önleyici olabilir.

Kişinin beklentileri ile kurumun beklentileri özdeşleştirilememiştir ve böylelikle kişi, beklentilerinin karşılanmadığı hissine kapılarak düş kırıklığına uğramıştır. Bu kişi, becerisine uygun işlerde görevlendirilmemiş, bu konuda herhangi bir destek de görmemiş ya da kendisinde yapabileceğinden daha fazla iş istenmiştir. Bu durumda kişiler bazen görevinin gerektirdiği yetenekleri kendisinde göremeyince içlerinde bir eziklik duyabilmektedirler.

Veya kişilerin kurumda yüklendiği sorumluluk seviyesi, kendisinin istediği seviyede olmamıştır; ya daha az ya da daha çok olmuştur. Söz gelimi, etrafını kontrol etmekten hoşlanan ve kendini böyle güvende hisseden kişi kontrol etme ihtiyacını giderememiş ve hatta kontrol altına alındığı hissine kapılmış olabilir.

Ayrıca yönetim yapısının hantal oluşu ya da böyle bir yapının hiç gözükmeşi, kişiyi rahatsız etmiş olabilir. Bunların yanında diğer gönüllü ve profesyonel çalışanlarla olan ilişkilerinde yaşadığı aksamalar kişinin kurumun gönüllüsü olmaktan vazgeçmesine, daha da öte tüm gönüllü faaliyetlerden uzaklaşmasına sebep olabilmektedir.

Bazı kaynaklarda "insanlarla beraber iş yapma" olarak tanımlanan yöneticilik; kâr amaçlı olsun veya olmasın tüm organizasyonların en kritik ve en zor işidir. Sivil toplum kuruluşları içinse bu zorluk daha da artmaktadır. Zira bu tip kuruluşlarda insanlardan öte gönülleri yönetmek için içine girmektedir.

Kurumlar ancak kaynakları kadar güçlüdür ve bir STK'nın en önemli kaynağı gönüllülerdir. Bazen bir gönüllü, kurumu ileri taşıyabilecek bir potansiyele sahip olmasına rağmen yeterli ilgiyi göremeyince motivasyon kaybına uğrayabilmekte ve ümitsizliğe kapılabilmektedir. Yöneticilerin özellikle bunlara dikkat etmesi gerekmektedir. Ne gönüllü uğruna kurum hedeflerinden sapmalı ne de hedefler uğruna kişiler kurumdan uzaklaştırılmalıdır.

CENEKE U LAZEKIYA

Ju çeneke xore piya sone kı şere ware. Deste jude bureso, deste binde diko zenge kı fiştora xerme xo bızekı peyra miyane xora gireda, xen piya raera sone. Rae letera werenera çeneke nadena lazekte toe çına nu toe besenikane toe akile ney nino. Çeneke tae caekı sona endi rae qedına endi nejlıye warune nadenekı toe nıı, na lazeke budalau toe deste neyra nına. Çeneke raera lazekera wana ez tode nin ez ceronra.. Ne lazek wano çae cerenerakı ? wano nika sebiyo, neı ez tode nın terson, nee ça tersena wano nika çınayre tersena çınayra sebiyo?

Nie tu raera nısenarau mı ser, ne lazek wano nika hasa, nika ra tu ser nişnu, nika nısen tu ser, nika çitur nısenara tu ser, nika nade deste mide diko, deste mine binde bureso zengenu mı fiştora xerme xo ne bijek mı xuya gireda, ne ez çitur nısenaro tu ser.

Xe wano ez zonen tu çitur nısenara mı ser

Tu zenge dana hardru, bize zengera giredana, nero bureskı rındek dik qena zere bureş, bureş wırqoşiye qena binerak tene qavuş werdenakı sola dik tede me xeneqıyo .na raki mı cena dana waru cena merednana nısenaru mı ser. HEYDER

ZONE XO XO WİRA MEKE

Zone ma zone xızır o, zone ma endi beno wind. Cenc e ma besenikeno kı zone xo qeseybikerı ma wazeme kı miletema zone xo eqeseybikero. Endi nademakı qes zone xo qeseynikeno ma xowe xo nademekı cenc e ma zone xo, kulture xo xo wıra qenı ma wazemekı cenc u ma zone xo qeseybikerı, kulture xore wayır bıwejiyerı. Endi qoqume ma mirenı zone makı inude beno wind xonakı wose inura bimiserime iye kı gurbetiyederı domonane xore zone xo mısnenı. miletı ita ça domone xore zone xo nımısnenı. Ez fam nıkenı miletema ça nıya keno, domone xore ,kulture xore, welate xore ça wayır nıvejını? Ez nıka perskon sımare ma ça çe xode zone xo qeseynikerımı. Zone makı beno wind mak beme wind ez wazen kı na Dersim'de pero piya zone xo qeseybikerı kulture xore wayır bıvejıyerıme. Na hardde gonya pırunema esto gone inura xayınıne mekerıme, wayır bıvejıyerıme ue bin sımare mendo...

BEN BU ÇOCUĞUN VELİ'SİYİM!

Ben bu çocuğun velisiyim. Güvercin beslerdi önceleri, yüreği kanatlarındı, görürdüm. Kara lastik pabuçlarını çok sever, hep giyerdi. Birbirine küs iki insanı seyrederek, anlam veremezdi. Öğretmenlerinin gözdesiydi. Gece geçen uçakları seyrederek uzun uzun, pilot olmak isterdi. Neden? Diye sorulduğunda susardı. Gözü hep yükseklerdeydi. İyi olan her şeyin hizmetindeydi. Evet, ben bu çocuğun velisiyim ve gurur duyuyordum çocuğumla. Artık çocuğum güvercin avlıyor, yüreğinin kanatlarını kafese koyuyor, rengârenk düşleri mat bir hal alıyor. Marka bir ayakkabı giymediği zaman dışarı adımını atmıyor, ailesiyle küsmüş, kendini bir boşluğa ait hissediyor. Anlaşıyor ki narkotik bir hayatın pençesine düşmüş. Hiçbir zaman dinmeyecek acılarımız, göğsünde ve kollarındaki kesik izlerinde duruyor. Gözü yükseklerden bir anda yerlere düşüyor, bakışları ağır yaralanıyor.

Ben bu çocuğun velisiyim, çocuğumu bana geri verin...

Metin GÖLÇÜR

Özlu Söz:

Bir ülkede okumaya karşı istek artmadıkça, gaflet ve bundan doğacak felaket azalmaz.

(B. Franklin)

PÜLÜMÜR VADİSİNDEKİ BARAJLARA HAYIR DEMENİN HAKLI GEREKÇELERİ

Pülümür vadisinde yapılmak istenen pülümür regülatörü ve hes projesine karşı çıkmamızın haklı gerekçeleri aşağıda sıralanmıştır. Tarafımızdan hazırlanan bilgiler imza kampanyası ile birlikte bir dosya halinde bakanlığa iletilmiştir.

MİLLİ PARK DEĞERİNDEKİ PÜLÜMÜR VADİSİ YOK EDİLMEK İSTENİYOR...

Pülümür vadisi olarak adlandırılan yer Tunceli-Pülümür karayolunun 18 km. sinde başlar Pülümür çayı boyunca devam eder ve Pülümür ilçe sınırları içerisinde sona erer. Pülümür vadisi boyunca akarsuyun sağında ve solunda olmak üzere derin vadiler, sarp kayalar ve dağlar yer alır. Bu vadilerden akan küçücük dereler ve vadi içerisinde kimi yerlerden fıskıran su kaynakları Pülümür çayını besler. Pülümür vadisinin toplam uzunluğu 35-40 km dir. Vadi boyunca akan ve Tunceli şehir merkezinde Munzur çayı ile birleşerek yoluna devam eden Pülümür çayı hem suda yaşayan balıklara, yengeçlere, su böceklerine hayat verir hem de çevresindeki ormanlara, çiçeklere, otlara su kaynağı olur, hayat olur ve vadiye yüksek yaz sıcaıklarında büyük bir serinlik katar. Pülümür vadisinde kuş türlerinden tutalım da, sürüngenlere kadar, yırtıcı hayvanından, çengel boynuzlu dağ keçilerine yüzlerce tür hayvan yaşam sürmektedir. Bu türler arasında endemik türlerin yanı sıra Avrupa yaban hayatı sözleşmesine göre nesli tükenme tehlikesi altına giren ve mutlak korunması gereken türlerde bulunmaktadır. Vadide yaşayan yaban hayvanlarından en önemlileri Vaşak, dağ keçisi ve çengel boynuzlu dağ keçisi, vadinin sarp kayalıklarında yaşayan ur keklığı, su samuru, ayı, kurt, yırtıcı kuşlardan akbaba, şahin, kaya kartalıdır. Pülümür çayında endemik olan kırmızıpullu Munzur alabalığı varlığını sürdürmektedir. Munzur alabalığı da yine nesli yok olma tehlikesi ile karşı karşıya bulunan ve koruma altına alınan bir balık türüdür. Vadi boyunca birçok endemik bitki türü de yer almaktadır. Bunlardan en önemlisi Tunceli sarmısağı olarak adlandırılan (Allium Tuncelianum) endemik bir bitki türü olarak Dünya'da sadece Tunceli ilinde ve özellikle Munzur dağlarının eteklerinde, Munzur vadisi Milli Parkında ve Pülümür vadisi boyunca bulunmaktadır. .. Soğan gillerden olan ve tek dişli olma özelliği ile ön plana çıkan Tunceli sarmısağı tescillenmiş bir bitkidir ve ekonomik değeri oldukça yüksektir. Yine ters lale olarak adlandırılan bitki Pülümür vadisinin yüksek tepelerinde yer almaktadır.Vadi doğal oluşumlar açısından da oldukça büyük özelliklere sahiptir. Vadi boyunca yer alan derin kanyonlar, yüksek zirveleri ile sarp dağlar, mağaralar, şelaleler, derin uçurumlar bu oluşumlardan bazılarıdır. Bu kanyonlardan en önemlisi Dokuz kayalar kanyonudur. Zağye şelalesi ile ağlayan kayalar ise diğer önemli yerlerden biridir. Vadi boyunca yer alan doğal güzellikler karşısında insan adeta büyülenir. Doğu ve güneydoğu Anadolu bölgesinin en gür meşe ormanları bu vadide yer alır. Çevresini saran tüm canlı varlıklar bin yıllardır özgürce akıp giden Pülümür çayı ile beslenir. Vadi boyunca piknik ve mesire yerleri yer alır. İlimizde yaşayan ve her yıl ilimizi ziyaret eden on binlerce kişi başta yazın sığağında olmak üzere dört mevsim vadinin sunduğu tüm doğal güzellikleri yaşamak için kendini buralara atar. Pülümür vadisi yaz aylarında değim yerindeyse yerli ve yabancı ziyaretçilerin istilasına uğrar. Munzur vadisi Milli parkında yer alan birçok özelliği barındıran Pülümür vadisinin, mutlak koruma zonu sayılabilecek bir bölgesine Pülümür Regülatörü ve HES projesi yapılmak istenmektedir. Oysaki Pülümür vadisi baraj projeleri ile yok edilmek yerine kendisine layık görülebilecek en önemli ünvanı hak etmeyi beklemektedir. Pülümür vadisi ile ilgili olarak komisyon tarafından yapılacak olan bir çalışma neticesinde görülecektir ki, bu vadi milli parklar kanununa göre üstün özellikleri taşımaktadır ve Doğa koruma alanı veya Milli park statüsünde bir ünvanı hak etmektedir. Yukarıda saydığım özelliklerin tümü görmezden gelinerek Pülümür vadisi değim yerindeyse göz göre göre yok edilmek istenmektedir. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün Pülümür vadisine yapılmak istenen Pülümür Regülatörü ve HES'e "DUR" demelidir. Vadide yapılmak istenen Pülümür regülatörü ve HES projesinin doğal hayat, hayvan ve bitki çeşitliliğine büyük ölçüde zarar vereceğinden bu baraj projesinin iptal edilmesini istiyoruz

PÜLÜMÜR VADİSİ BOYUNCA YÖRE İNSANININ KUTSAL SAYDIĞI MEKANLAR BULUNMAKTADIR.

Pülümür vadisinin yöre insanı için manevi değeri büyüktür. İlimizde yaşayan insanların büyük bir çoğunluğu alevi inacına sahiptir. Alevi inancında nehir boylarında kimi yerler, su kaynakları, ulu ağaçlar, göller, kimi yerde kayalıklar ve dağlar kutsal olarak kabul görmektedir. Bu kutsallık yüzyıllardan beridir günümüze kadar gelmiştir. Kutsal olarak sayılan bu yerlerin birer hikayesi de vardır. İlimiz insanı kutsal olarak gördüğü bu mekanları ibadetleri gereği belli dönemlerde ziyaret eder, kurbanlar keser ve niyazlar bölüşür. Bu mekanlarda dualar edilerek manevi anlamda tanrıya olan özlemleri giderilir. Pülümür vadisinde de bu kutsal yerler mevcut olup ÇED raporu dosyasında bu konuya hiç yer verilmemiş, insanların inanç ibadetleri görmezden gelinmiştir. Kutsal olarak kabul görülen bu yerlerin başında Pülümür ağlayan kayalar gelmektedir. Buraya yapılmak istenen Pülümür Regülatörü ve HES projesi ilimiz insanının inançlarını ve manevi değerlerini zedeleyecektir. ÇED'in bu manevi değerlere ve inançlara yer verilmediği görülmektedir. Bu ilimiz insanının inançlarının hiçe sayıldığı ve kabul görmediği anlamı taşıyacaktır.

PÜLÜMÜR VADİSİ EKONOMİK ANLAMDA İLİMİZE VE ÜLKE EKONOMİSİNE BÜYÜK FAYDA SAĞLAMAKTADIR

Pülümür vadisi yörede yaşayan insanımız için manevî anlamda olduğu kadar ekonomik anlamda da büyük önem taşımaktadır. İlimiz vatandaşlarının büyük bir çoğunluğu Almanya ve Fransa olmak üzere Avrupa ülkeleri ve diğer dış devletlerde yaşamaktadırlar. İlimizde yaşayanlar ve yılın çeşitli dönemlerinde özellikle yurtdışından ve yurdun çeşitli yerlerinden memleketlerini ziyarete gelenler sadece akraba hasreti değil memleket hasretini de Munzur ve Pülümür vadilerini ziyaret ederek, bu alanlarda piknikler yaparak, serinleyerek geçirmektedirler. Pülümür vadisinin ilimiz ekonomisine olduğu kadar ülke ekonomisine de faydası büyüktür. Örneğin özellikle Mayıs-Eylül döneminde kapsayan yaklaşık 5 aylık bir dönemde haftanın neredeyse her günü yüzlerce ve hatta bazen günde binlerce vatandaş Pülümür vadisinde yer alan piknik ve yüzme yerlerine akın etmektedir. Bu kadar yüksek bir potansiyel ilimizde ki tüm esnafı ekonomik anlamda ayağa kaldırmaktadır. Binlerce vatandaşın yarattığı ekonomi sadece ilimizdeki esnafı değil ülke ekonomisini de kalkındırmaktadır. Günde vadiye birkaç sefer yapmayan şoför esnafı yok gibidir.

Tunceli Esnaf ve sanatkârlar Odası, Sanayi ve Ticaret Odası gibi kurumlarında görüşlerine başvurulması durumunda Pülümür Vadisinin şehrimiz ekonomisine katkısının yıllık milyonlarca dolar olduğu görülecektir. Aşağıda Pülümür vadisinde yer alan plajlardan görüntüler yer almaktadır. Yine Pülümür vadisi Turizm potansiyeli açısından oldukça önemli yerleri ve doğa sporlarına ev sahipliği yapmaktadır. Pülümür vadisinin Turizm ekonomisine faydası bilinmesine rağmen bu yönlü yatırımlar hem devlet tarafından yeterince değerlendirilip ele alınmadığı gibi yıllardır süren çatışmalı ortamdan dolayı da bir türlü lâyıık olduğu konuma gelememiştir.. Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen vadide doğa gezileri, Turizm avcılığı, zaman zaman kaya tırmanışları ve son dönemlerde az bir bölümünde de olsa rafting yapılmaktadır.

PÜLÜMÜR VADİSİ 1. DERECE DEPREM KUŞAĞINDA YER ALMAKTADIR.

İklarının büyük bir kısmı 1. Dereceden deprem kuşağı içerisinde yer almaktadır. Pülümür regülatörü ve HES projesi de aktif fay hatlarının geçtiği alanda yer almaktadır. Bu durum ÇED raporunda da belirtilmiştir. Olası bir depremin bu projeye olan olumsuz etkileri gerçekçi olarak değerlendirilmemiştir. Fay hattının geçtiği yerde bu tür yatırımların planlanması ve yapılması doğru değildir. En son olarak projenin yapılmak istendiği alana yakın mesafede 2003 yılında orta şiddetli bir deprem meydana gelmiştir. Pülümür Rehülatörü ve HES projesinin fay kırıklarının geçtiği yerin tam ortasında olduğu ve Deprem araştırma enstitüsünün bölgedeki çalışmalarında depremlerin giderek her yıl sayı ve şiddetlerinin arttığı ÇED raporunda bile açıkça belirtilmiştir. O halde bu ısrar nedendir? Yine projenin yapılacağı alanda sıklıkla heyelanlar meydana gelmektedir. Pülümür regülatörünün kurulacağı alan çığ bölgesidir. Santralin tamda kurulacağı alanda 2003 yılında Tunceli'de resmi kayıtlara geçmiş en büyük ve şiddetli çığ olayı meydana gelmiştir. Burada her yıl çığ olayı tekrarlanmaktadır. Tüm bu olası olumsuzlukların göz önünde yeterince bulundurulup değerlendirilmediği ayrıca hazırlanan raporun deprem ve olası dış etkilerinin bilimsellikten uzak olduğuna inandığımızdan bu projenin iptalini istiyoruz.

GERİ DÖNÜLMESİ MÜMKÜN OLMAYAN BİR DOĞA KIYIMI VE ÇEVRE KİRLİLİĞİ ORTAYA ÇIKACAKTIR

Baraj projesi kapsamında yer alan santral binası, iletim tünelleri, Pülümür ve Dokuzkayalar regülatörü ile Kırma eleme tesisi ile Pülümür vadisinin HES yapılacak alanı yerle bir edilecektir. Vadide yapılacak çalışma sonucunda on binlerle ifade edilen ağaç kökünden sökülecek, iletim tünellerinin yapılmasıyla ortaya çıkacak milyonlarca metreküp toprak ve kaya vadide farklı yerde yapılacak 24 harfiyat dökme alanına bırakılacaktır. Tünel açılması ve diğer çalışmalar sonucunda dev boyuttaki toprak ve kaya parçaları Pülümür vadisinin doğal yapısını da değiştirecektir. Harfiyat dökme alanı olarak belirlenen arazilerin tamamı neredeyse orman arazisidir. Kırma ve eleme tesisinde hammadde olarak yine vadinin muhtelif yerlerinden bulunan alanlar seçilecektir. Yani yaşanılır olan vadi bu projenin gerçekleşmesi durumunda talan edilerek yaşanmaz hale gelecektir.Enerji santralinde üretilecek olan enerjiyi nakletmek için yüi:zlerce enerji nakil hattı kurulacak ve bu nakil hatlarının büyük bir kısmı vadinin içerisinden geçecektir. Enerji nakil hatlarını kurmak için de yine binlerce ağaç kökünden sökülecektir. Projenin hayat bulması durumunda doğamız yok edilecek, çevresel etkileri dev boyutta ve geri dönüşmesi imkansız olacaktır. Bu gerekçeden dolayı da bu projenin iptal edilmesini istiyoruz.

PÜLÜMÜR ÇAYI KÜÇÜK BİR DEREYE DÖNÜŞECEKTİR

Pülümür regülatörü ve HES projesinin gerçekleşmesi durumunda suyun %90'nına el konulacak ve Pülümür çayı küçük bir dereye dönüşecektir. Serin sularda yaşam bulan Munzur alabalığı yaz sıcaklarıyla balçığa dönüşecek olan bu dereye yaşam bulamayacaktır. Pülümür çayı kenarında ne piknik yapılabilecek ne de suya girilebilecektir. Vadi boyunca seyahatlerde gürül gürül akan Pülümür çayı küçücük ve kokmuş bir dereye dönüşecektir. Bu yıkıma şehirci kalmamak için Pülümür Regülatörü ve HES projesine hayır diyoruz. Tunceli halkı doğasını, yaban hayatını, kutsal mekanlarını, tarihi ve kültürü yok edecek projelerin yapılmasını asla istemiyor. Tunceli halkı barajlara ve HES lere karşı olduğunu defalarca kez çeşitli eylem ve etkinliklerle ortaya koymuştur. Baraj ve HES projeleri vatandaşın devlete olan güvenini sarsmaktadır. Bu projeler halk arasında büyük öfke doğurmaktadır. Tunceli halkı barajların olmadığını, doğasının yok edilmediği barış ve huzur içerisinde bir ülke arzulamaktadır. Barış projeleri halkımız üzerinde büyük huzursuzluk yaratmaktadır. Neredeyse halkın tamamının baraj projesine karşı olmasına rağmen bu projelerin gerçekleştirilecek olması yanlış bir karar olacaktır. Pülümür Regülatörü ve HES projesine Tunceli halkının asla razı olmayacağını ve bu projeye izin verilmeyeceğinin bilinmesini istiyoruz. Bu projenin iptal edilmesini istiyoruz

PÜLÜMÜR REGÜLATÖRÜ VE HES'İN İŞSİZLİĞE ÇARE OLMAYACAĞI ORTADADIR. ALTERNATİF YATIRIMLARIN İŞ YARATMA OLANAĞI VE ÜLKE EKONOMİSİNE KATKISI DAHA FAZLA OLACAKTIR.

Pülümür Regülatörü ve HES projesinde insanlara istihdam sağlanacağı yazılmakta ve bu fayda olarak belirtilmektedir. 100 milyon liralık bir yatırım bütçesi olan HES projesinde yapım aşamasında 150 kişi işletim aşamasında ise 20 kişi çalışacaktır. Oysa 100 milyon liralık alternatif yatırımlar yapılır ve yatırımcılar desteklenirse bunun sonucunda binden fazla insanın iş bulacağı ve sürekli istihdam edilebileceği geçeği ortadadır.

ARKEOLOJİK YÖNDEN

Pülümür vadisinde arkeolojik çalışmaların yeterince yapılmadığı ve vadinin arkeolojik yönden değerinin ortaya çıkarılmadığı görülmektedir.

BARAJLAR GÖÇ OLGUSUNU TEKRAR GÜNDEME GETİRİYOR

İlimiz TÜİK verilerine göre nüfusu en az olan iller sıralamasında başı çekiyor. İlimiz nüfusu her yıl göç veriyor. Yakın tarihe kadar çeşitli nedenlerle göç veren ilimiz, şimdide baraj projelerinin gerçekleşmesi durumunda yeni bir göç yaşayacaktır.

ULUSAL VE ULUSLARARASI KANUNLAR HIÇE SAYILIYOR

İlimiz Munzur Vadisi Milli Parkı üzerinde yapılan ve ancak yıllar sonra hukukçu bir arkadaşımızın yürüttüğü mücadele sonucunda kaçak olduğu ortaya çıkan Mercan HES örneğinde olduğu gibi, devlet kendi Anayasası, kanunları, yönetmelikleri ve imza atmış bulunduğu uluslararası sözleşmelerin gereğini yerine getirmiyor. Milli Park olmasına rağmen baraj projelerini hayata geçirmeye göz yuman DSİ, Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı gibi kurumlara en iyi cevabı yine Adalet vererek Milli park alanına yapılmak istenen 2 baraj projesinin Enerji lisansı ve yürütmesini durdurmakla kalmadı bu alana baraj yapılamayacağı geçeğini de ortaya koydu.Aynı durum şimdi Pülümür vadisinin başına getirilmek isteniyor. Pülümür vadisinin alan tanımı yapılmadan, ve bu konuda vadinin sahip olduğu gerçek değeri ortaya konmadan yapılmak istenen baraj projelerine karşı hukuksal yönden mücadele yürüteceğimizin ve devletin enerji uğruna yok etmek istediği kendi ulusal değerlerine bizlerin sahip çıkacağıının bilinmesini isterim. Pülümür vadisi; Anayasa, Orman kanunu, Çevre Kanunu, Milli Parklar Kanunu ve çeşitli yönetmelik hükümleri ile Türkiye'nin Çevrenin, doğanın ve yaban hayatının korunmasına dair imza atmış bulunduğu birçok uluslararası sözleşmelerde belirtildiği üzere yok edilmesi değil korunması gereken bir doğa harikası olduğu görülecektir. Bunlara rağmen Pülümür regülatörü ve HES projesinin yapılması bilime de hukuka da aykırıdır. Vadimizin korunmasına dair tüm hukuksal ve bilimsel gerekçelerin daha fazlasını yürüteceğimiz toplumsal ve hukuksal mücadelede görülecektir.

Pülümür Regülatörü ve ÇED projesi dosyasının basit, kes yapıştır yöntemiyle yapıldığı, bilimsellikten uzak düzmece bilgiler içerdiği, vadinin her açıdan estetik, ekonomik, sosyal, kültürel ,inançsal, arkeolojik, bilimsel ve hukuksal yönünün araştırılmasının yapılmadığı görülmektedir. ÇED dosyasında yer alan bilgiler yetersiz ve eksiktir. Tüm yukarıda saydığım gerekçelerden İlimiz Pülümür Çayı üzerinde yapılmak istenen Pülümür Regülatörü ve HES Projesinin iptal edilmesini istiyoruz.

RAPORU HAZIRLAYAN: HAYDAR ÇETİNKAYA